

STORA UTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 43/1982-83
med anledning av

I. landskapsstyrelsens framställning till
landstinget med förslag till

1) landskapslag om ändring av landstings-
ordningen för landskapet Åland och

2) landskapslag om tjänstledighet i vissa
fall (nr 15/1982-83);

II. ltm Sune Carlssons m.fl. hemställnings-
motion angående utredning av frågan om in-
förande av fullständig parlamentarism
(nr 38/1981-82); samt

III. ltm Alarik Häggbloms m.fl. lagmotion
med förslag till

1) landskapslag angående ändring av 5 § land-
skapslagen om Ålands landskapsstyrelse och

2) landskapslag om ändring av 49 § landstings-
ordningen för landskapet Åland (nr 69/1982-83).

Stora utskottet, som i ärendet mottagit lagutskottets betänkande nr 33/1982-83, har behandlat ärendet och därvid beslutat omfatta lagutskottets betänkande förutom beträffande ltm Alarik Häggbloms m.fl.lagmotion, vilken utskottet omfattar med smärre ändringar.

III. Lagmotionen med förslag till ändring av LL om Ålands landskapsstyrelse och landstingsordningen.

Utskottet har efter omröstning (4 - 4) beslutat förorda lagmotionen nr 69/1982-83. Utskottets majoritet (ordföranden Häggblom, Berg, Öberg och Söderholm) anser att motionen ifråga inte har någon direkt anknytning till en utredning om införande av parlamentarism. I lagmotionens förslag till lagtext har utskottet gjort vissa förtydliganden så att det inte längre bör finnas anledning till missförstånd om lagtextens innebörd angående ändringen av 5 § 2 mom. landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse. Meningen: "ledamots politiska åsikter är inte giltig orsak för misstroende", har strukits liksom sista meningen i samma moment.

Utskottets minoritet (v.ordf. K.Jansson, Andersson, Blomqvist, Helling) omfattade lagutskottets förslag om att de i lagmotionen nr 69/1982-83 ingående lagförslagen skulle förkastas och att de frågor som berörs i motionen bör upptas till prövning

och diskussion i det större sammanhang som en allmän utredning om parlamentarism utgör. Ledamöterna Holmberg och Sundback avstod från att rösta.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta de i framställningen nr 15/1982-83 ingående lagförslagen, samt

att Landstinget måtte antaga de i lagmotionen nr 69/1982-83 ingående lagförslagen i följande lydelse:

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 5 § landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse.

I enlighet med landstingets beslut, tillkommet på det sätt 55 § landstingsordningen för landskapet Åland föreskriver, ändras 5 § 2 mom. landskapslagen den 5 november 1971 om Ålands landskapsstyrelse (42/71), som följer:

5 §.

Har landstinget förklarat att lantrådet eller ledamot av landskapsstyrelsen av angiven orsak inte åtnjuter landstingets förtroende skall nytt val av samtliga ledamöter ske för återstoden av den i 1 mom. avsedda tiden. Ledamot som förlorat landstingets förtroende får inte återväljas förrän nytt landstingsval ägt rum.

L a n d s k a p s l a g

om ändring av landstingsordningen för landskapet Åland.

I enlighet med landstingets beslut, tillkommet på det sätt 55 § landstingsordningen för landskapet Åland föreskriver, ändras 49 § 1 mom. landstingsordningen den 2 februari 1972 för landskapet Åland (11/72), som följer:

49 §.

Yrkande att landstinget skall förklara, att lantrådet eller ledamot av landskapsstyrelsen saknar landstingets förtroende, skall göras skriftligen och undertecknas av minst fem landstingsmän. Yrkandet skall nämnas alla de omständigheter som undertecknarna anser motivera misstroendet. Ärendet får inte

upptas till behandling förrän den som misstroendeyrkandet gäller beretts tillfälle att avgiva förklaring inför landstinget, senast på tredje dagen efter erhållen del av yrkandet. Beslut i ärendet får inte fattas tidigare än på fjärde dagen efter det landstinget mottagit förklaringen. Har minst 16 landstingsmän vid omröstning omfattat yrkandet, gäller det som landstingets beslut.

- - - - -

Utskottet föreslår vidare

att Landstinget hos landskapsstyrelsen måtte hemställa om tillsättande av en parlamentarisk sammansatt kommitté med uppdrag att utreda

- 1) förutsättningarna för införande av fullständig parlamentarism i landskapsförvaltningen, och i anslutning härtill
- 2) möjligheterna att åstadkomma bättre jämställdhet mellan anställda i landskapets, kommunal, statlig och privat tjänst att motta uppdrag som landstingsman eller ledamot av landskapsstyrelsen.

Mariehamn den 13 september 1983.

På stora utskottets vägnar:

Alarik Häggblom
ordförande

Bert Häggblom
sekreterare

Närvarande i utskottet: ordf. Häggblom, v.ordf. K.Jansson, ledamöt. Andersson, Berg, Blomqvist, Helling, Holmberg, Sundback, Öberg samt ersättaren Söderholm.